

[From.]

det ærede medlem frk. Helga Pedersen sagde, bevilget store midler fra regeringen i Bonn til den erhvervsmæssige og kulturelle udbygning af landet Schleswig-Holstein med tyngdepunkt mod nord. Universitetet i Kiel har lige vedtaget at oprette et dansk institut; der er planlagt en ny polyteknisk læreanstalt i Flensborg lige uden for vor dør, og mere kommer vel til. Det er dette, jeg gerne vil have lov til at stille folketinget ansigt til ansigt med den dag, da beslutningen skal træffes om den videre udbygning af vore universiteter.

De folkelige og kulturelle institutioner i vor landsdel er ganske godt udbygget. Vi har et net af ungdomsskoler, højskoler og landbrugsskoler, vi har et forsamlingshus i hvert sogn, vi har landsdelsorkester og meget andet, så jeg tror, jeg kan sige, at denne side af sagen er så nogenlunde i orden. Men vi har intet modstykke til universitetet i Kiel, vi har intet modstykke til læreanstalten i Flensborg. Den højtærede minister siger, at det kan måske komme senere. Jeg beder det høje ting forstå, at senere meget vel kan blive for sent. Den europæiske udvikling lader ikke vente på sig, den spørger ikke, om Danmark er rede til at møde den, den går bare sin gang, og jeg må derfor med al den alvor, jeg overhovedet kan lægge i mine ord, sige til det danske folketing, at det er nu, det sker, og at det kommende universitet derfor bør ligge dér, hvor slaget skal slås.

Vore overvejelser nu må gå ud på at veje mod hinanden det økonomisk rationelle og hensynet til vor nationale og kulturelle fremtid. Jeg skal slet ikke nævne navne på byer; jeg skal kun nævne den landsdel, der nu engang er broen mellem Norden og det øvrige Europa. Ansvaret er regeringens, men endnu mere folketingets. Det er det høje ting — og det høje ting alene — der i dag har den endelige afgørelse af, hvor det nye universitet skal ligge. Jeg vil ønske, at folketinget må holde sig dette perspektiv for øje. Jeg vil ønske, at folketinget vil vedstå sit ansvar, og jeg vil ønske, at lovforslaget inden tredje behandling må blive ændret i overensstemmelse hermed.

Axel Sørensen: Jeg vil gerne ved denne lejlighed fremføre nogle personlige bemærk-

ninger, og jeg vil gøre det ud fra den konklusion, der kan drages af den højtærede undervisningsministers fremsættelsestale og af bemærkningerne til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at den udbygningsproces, der foregår omkring akademiske læreanstalter, vil pege i retning af, at vi, hvis det nødvendige behov skal dækkes, bliver stillet over for den opgave at fremskaffe et universitet for hver million indbyggere i landet.

På baggrund af tilstrømningen af studerende til vore universiteter, som i årene fremover sikkert vil blive yderligere forstærket, er det allerede nu på høje tid at foretage en planlægning med hensyn til disse universiteter.

Nu står man over for et forslag, som tager sigte på at bygge det tredje universitet i Odense, og man går i dette forslag det skridt videre end i 1962, at man nu udvider bemyndigelsen til at oprette et lægevidenskabeligt fakultet til også at omfatte oprettelsen af et filosofisk og et naturvidenskabeligt fakultet. En sådan udbygning er der af ordførerne givet tilslutning til, men der er også af enkelte medlemmer givet udtryk for ønsket om at placere det næste universitet i Syd- eller Sønderjylland. Også fra forskellige byer i dette område er der givet udtryk for, at man ønsker at få et universitet placeret dér.

Jeg forstår, at foruden en vis befolkningmæssig størrelse er der også visse samfundsmæssige forhold, der har betydning; et universitet må være beliggende ved en by af en vis størrelse.

I det område, som jeg gerne vil gøre nogle bemærkninger om, nemlig trekantområdet, har vi en by som Kolding, der efter min mening vil være egnet for et universitet. Trekantområdet, der inden for en omkreds af ca. 50 km tæller 400.000-500.000 indbyggere, har de forudsætninger, som bl. a. kunne danne det første grundlag for placeringen af en højere læreanstalt i dette område, bl. a. fordi der her i løbet af en halv snes år kan påregnes 1.000 studerende. Det ville også betyde, at en meget stor part af de studerende kunne bo hjemme, hvilket ville billiggøre investeringerne i universitetets begynderår. Samtidig må man være opmærksom på, at de tre-fire gymnasier danner et godt grundlag for tilgang af studerende ungdom. Dertil kommer, at